

Kallelse

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde 2023-06-12

Plats och tid
Förvaltningshuset Amsterdam 10:00-12:00

Ordförande
Åsa Wiklund Lång (S)

Förhinder anmäls till
Anders Selander

Kallelse

1. Upprop och val av justerare

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att välja Pekka Seitola (M) som val av justerare. Justering sker senast 13 juni 12:00.

2. Informationsärende - Åtgärdsplan för effektiviseringar och kostnadsbesparingar

23KS173

Ärendebeskrivning

Information ges av kommundirektör Göran Arnell och Katarina Stistrup

3. Preliminära ramar 2024 med utblick 2025–2027

23KS239

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

- Uppdra till samtliga nämnder att återkomma med ”Kommentarer på preliminära ramar” senast den 29 september 2023
- Uppdra åt bolag inom Gävle kommunkoncern att enligt kommande anvisning återkomma med bland annat kommentarer på ägardirektiv

Ärendebeskrivning

Med anledning av det svåra ekonomiska planeringsläget för Sveriges kommuner beslutade kommunfullmäktige om en budget med underskott. Underskottet beslutades att hanteras med att vid balanskravsutredningar använda exploateringsresultatet, åberopa särskilda skäl för att inte återställa kostnader vid medfinansiering av Trafikverket samt använda medel ur resultatutjämningsreserven.

Inför budget 2023 gavs nämnderna ramar som innebar krav på verksamhetsanpassning.

Under 2023 har det ekonomiska läget försämrats, främst genom att ett flertal nämnder har prognostiserat underskott för 2023 samt att exploateringsintäkterna förväntas sjunka kraftigt.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige i ärende om omfördelning av ramar att för år 2023 besluta om ändrade ramar för nämnderna. Beslutet innebär även att kommunens resultat och exploateringsresultat ändras.

I den ordinarie processen för kommande års budget tar Styrning och stöd fram en framskrivning av gällande budget med förändringar av bland annat skatter och ramjusteringar utifrån ändrade antal elever och invånare i om omsorgen.

I de preliminära ramarna för 2024 med utblick 2025–2027 har nu hänsyn tagits till det ekonomiska läget 2023 samt de åtgärder som nämnderna arbetat med under våren för

Kallelse

att nå en ekonomi i balans. Majoriteten i kommunstyrelsen har dessutom inarbetat ytterligare åtgärder i de preliminära ramarna för att bidra till ett kommande beslut om definitiva ramar för 2024, med utblick till 2027.

Ytterligare anvisningar kommer att skickas ut till nämnder och bolag med uppdrag att återkomma med kommentarer på de preliminära ramarna.

Nämnderna arbetar med kommentarer på preliminära ramar samt underlag till kommande dialoger under perioden 13 juni till 29 september.

Kommunplan 2024 planeras att vara klar den 20 oktober och därefter beslutas i Kommunstyrelsen den 31 oktober. Om nya förutsättningar uppstår innan dess kommer detta att hanteras i budgetbeslutet. Kommunfullmäktige beslutar om Kommunplan 2024 den 27 november.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Preliminära ramar för 2024 med utblick 2025-2027
- Bilaga 2 - Nämndernas preliminära ramar
- Bilaga 1 - Resultaträkning

4. Investerings- och exploateringsbudget 2024–2027

23KS28

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att fastställa föreslagen investeringsplan (bilaga 1) och exploateringsbudget (bilaga 2) för kommunen, inklusive investeringar hos de kommunala bolagen som riktas mot den kommunala skattefinansierade verksamheten.

att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning

att investeringsobjekt överstigande 25 mnkr inte får igångsättas utan kommunstyrelsens medgivande

att fastställa föreslagna investeringsramar (bilaga 1) för affärsinvesteringar avseende bolag Gavlia AB, AB Gavlegårdarna, Gävle Energi AB, Gävle Parkeringservice AB, Gävle Hamn AB och Gävle Vatten AB, samt att den operativa beslutsordningen ska gälla inför investeringarnas verkställande inom stadshuskoncernen

att fastställa föreslagen exploateringsbudget enligt bilaga 2 för kommunen

Kallelse

att godkänna föreslagna ombudgeteringar av investeringsanslag år 2023 med minskning med 72,68 mnkr för kommunen exklusive exploatering, med minskning med 26,9 mnkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB avseende skattefinansierade investeringar, med minskning med 33,0 mnkr för AB Gavlegårdarna avseende skattefinansierade investeringar.

att, utifrån föreslagen exploateringsbudget fastställa exploateringsresultatet för år 2023 till 24,6 mnkr.

Ärendebeskrivning

Beslut om Kommunplan med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027 tas i år av Kommunfullmäktige i november månad. För att säkerställa en god framförhållning för planering av investeringsverksamheten kommer exploaterings- och investeringsbudgeten för 2024 med plan för 2025–2027 att beslutas i kommunfullmäktige i juni.

I beslut av kommunplan med årsbudget som beslutas i kommunfullmäktige i november kommer den beslutade investeringsbudgeten att justeras utifrån uppdaterade exploateringskalkyler och tidsplaner avseende byggnation.

Föreslagen investeringsplan innehåller justeringar hos några av nämnderna;

Samhällsbyggnadsnämndens behov ökar 2024 med 20,6 mnkr jämfört med senast beslutad budget. Förändringen beror på att verksamheten reviderat sin prognos och därmed budget för 2024. En bidragande orsak till förändringen är också kostnader för centrala kajer samt arbeten med anslutande ytor till Agnes kulturhus. För 2023 justeras budgeten ned med ca 32 mnkr som en följd av att diverse projekt skjuts fram i tiden.

Kultur och Fritidsnämnden budgeterade investeringar av inventarier till Agnes kulturhus om 30 mnkr samt ny snökanon inklusive kylanläggning i Hemlingby, 12 mnkr, flyttas från 2023 till 2024.

Kommunstyrelsens budget för 2023 justeras ned 2023 med 1 mnkr som följd av att projekt för upphandling av nytt ekonomisystem stryks, vilket även påverkar 2024. Även för omvårdnadsnämnden justeras budgeten för 2023 ned, minskningen är ca 2,5 mnkr.

Investeringar hos Gavlefastigheter Gävle kommun AB riktade mot Kommunal verksamhet 2024 blir med detta beslut totalt 26,9 mnkr lägre jämfört med senast beslutad budget. Förändringen beror främst på att investering i markanläggning och dagvattenhantering Valbo ishall 13,0 mnkr flyttas till 2025 medan nytt behov för utveckling och utökad verksamhet på Sörby IP har tillkommit med 20,0 mnkr 2024. Förändringen beror också på att investering i Vuxenutbildning minskar 2024 med 38,7 mnkr. Investeringen flyttas fram till åren 2025–2027. Ny idrottshall Hagaströmsskolan 27,0 mnkr flyttas fram till 2025.

Handlingar i ärendet

- Bilaga 1 - Investeringsplan 2024 - 2027
- Bilaga 2 - Exploateringsbudget i detalj, pågående projekt
- Tjänsteskrivelse - Investerings- och exploateringsbudget 2024–2027

Kallelse

5. Beslut omföring kommunbidrag, ny budget och nämndsramar år 2023

23KS12

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att av centralt avsatta lönedel utfördela totalt 40 300 tkr till nämnderna vilket motsvarar den del som, enligt avtal, inte tidigare kompenserats. I ramarna för 2023 har kompensation lämnats med 2 %. Avtalen gav ca 3 - 4 % varför nämnderna föreslås få kompensation för resterande del enligt bilaga 1.
- att minska kommunbidraget från de nämnder som förväntas visa positiva prognoser, Kommunstyrelsen med 8 000 tkr, Samhällsbyggnads-nämnden med 2 000 tkr samt från Kultur och fritidsnämnden 3 500 tkr.
- att innevarande års budgeterade resultat, exklusive exploatering och reavinst, uppgår till minus 330,2 mnkr
- att medfinansieringen av investeringar med anledning av Trafikverkets insatser på järnvägen budgeteras till 107 mnkr och undantas från återställning vid beräkning av balanskravsresultat enligt kommunallagens regler för synnerliga skäl (KL 11 kap 5§)
- att budgeterat resultat innebär att Resultatutjämningsreserven används med 198 700 tkr för att nå ett noll-resultat enligt balanskravsutredning.
- att exploateringsresultatet nedjusteras till 24,6 mnkr

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

- att kompensera nämnderna för den del av ökade hyreskostnader som inte kompenserats i ramarna. I ramarna för 2023 har kompensation lämnats med 5%. Överstigande kostnader upp till 8% kompenseras med totalt 24 560 tkr, fördelning enligt bilaga 1
- att Samhällsbyggnadsnämnden kompenseras med 3 300 tkr och Kultur och fritidsnämnden med 1 700 tkr för ökade elkostnader, totalt 5 000 tkr.
- Att kompensation för ökade städkostnader på grund av ändrade avtal, ges till Samhällsbyggnadsnämnden med 800 tkr och till Kommunstyrelsen med 1 400 tkr, totalt 2 200 tkr

Kallelse

- att fördela till Kommunstyrelsen, 31 700 tkr samt till Samhällsbyggnadsnämnden 3 500 tkr för detaljplanekostnader mm för de samlade infrastruktur och omvandlingsprojekten, totalt 35 200 tkr
- att omföra samtliga återstående centralt avsatta medel samt omfördelade ramar från Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 71 000 tkr, Socialnämnden 14 000 tkr och Omvårdnadsnämnden 20 000 tkr.
- att nämnderna förväntas hålla reviderade ramar då alla reserver under kommunstyrelsens finansförvaltning fördelats ut i den reviderade budgeten.
- att innan året är slut kompensera Gavlefastigheter för ökade ränte- och elkostnader med totalt 32 000 tkr
- att ovan nämnda kompensationer på totalt 190 460 tkr finansieras från centralt avsatta medel under finansförvaltningen, 170 764, samt att innevarande budgeterat resultat försämras med 19 696 tkr sammanlagt tkr
- att nämnderna uppdras att arbeta med redan givna uppdrag i så stor utsträckning som möjligt. Nämnderna ska återkomma i delår 2 med en bedömning vilka uppdrag som har kunnat genomföras inom ram och redovisa om det finns uppdrag som behöver skjutas till 2024 med hänvisning till det ekonomiska läget
- att kommunstyrelsen återkommer med en analys och eventuella förslag på revidering av kommunfullmäktiges långsiktiga ekonomiska mål till ordinarie budgetbeslut i november

Ärendebeskrivning

Gävle kommuns budget för 2023 beslutades med stora ekonomiska utmaningar. Trots krav på nämnderna att hantera ett effektiviseringskrav på motsvarande 1% av tilldelade kommunbidrag beslutades om en budget med ett underskott på närmare 500 mnkr. Underskottet förklarades till stor del med en medfinansiering till Trafikverket på 240 mnkr. Inräknat budgeterade exploateringsintäkter på drygt 200 mnkr utgick beslutet från att resultatutjämningsreserven skulle tas i anspråk med motsvarande 50–60 mnkr för att undvika krav på återställning av underskottet.

Den ekonomiska utmaningen är likartad för hela kommunsverige. Enligt SKR förväntas sektorn redovisa en resultatförsämring på 50 mdr och sammantaget redovisa ett underskott.

Kallelse

Under året har det visat sig att kostnadsutmaningen är större än vad nämnderna kan hantera utan särskilda beslut. Med allmän återhållsamhet, särskilda beslut i nämnder för att åstadkomma kostnadsreduceringar (även utöver sparbetning) och utnyttjande av i princip alla reserverade centrala medel för att fördela till berörda nämnder, prognostiseras Gävle kommun att lämna ett resultat exklusive exploateringsintäkter, realisationsvinster och finansiering av Trafikverket om -330,2 mnkr. Även exploateringsresultatet förväntas reduceras kraftigt.

Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget finns acceptansen för att alla politiska uppdrag och ambition i beslutat kommunplan inte genomförs enligt förväntad tidplan och/eller omfattning.

Förslag på förändringar i de tilldelade kommunbidragen redovisas i bilaga.

Handlingar i ärendet

- Bilaga 2 - Resultatbudget 2023
- Bilaga 1 - Omfördelning kommunbidrag samt nya ramar 2023
- Tjänsteskrivelse - Omfördelning av kommunbidrag, ny budget och nya nämndsramar 2023